

Yhteislupahakemus / Kuljetus H. Petäjaniemi Oy/Tikkavuori Oy

Ympäristölautakunta 20.03.2024 § 37
148/11.02.00/2024

Valmistelija: Ympäristöpäällikkö Sini Yli-Öyrä

Seloste ja perustelut:

Asia Kuljetus H. Petäjaniemi Oy / Tikkavuori Oy hakee Ylöjärven ympäristölautakunnalta maa-aineslain (555/1981) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista yhteislupaa kalliokiviaineksen ottamiselle kiinteistöllä 980-461-1-142. Lupahakemus sisältää hakemuksen aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Lupaa haetaan 10 vuodeksi. Suunniteltu suunnitelma-alueen pinta-ala on 7,5 ha ja ottamisalueen 3,5 ha. Kokonaisottomäärä on 10 vuoden aikana arviolta 100 000 m³ ktr (270 000 tonnia).

Hakija Kuljetus H. Petäjaniemi Oy / Tikkavuori Oy (y-tunnus 2546879-3)

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Toiminta on luvanvaraista maa-aineslain (555/1981) 4 §:n ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 c mukaisesti. Ympäristönsuojelulain 47 a §:n ja maa-aineslain 4 a §:n perusteella maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Maa-aineslain 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian sekä yhteislupahakemuksen käsittelee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ympäristönsuojelulain 34 §:n ja valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n 2 momentin kohdan 6 a perusteella ympäristölupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Asian vireilletulo Hakemus on tullut vireille 6.4.2023. Hakemusta on täydennetty 31.7.2023 ja 22.1.2024.

Toimintaa koskevat luvat Alueella on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa kallion louhintaan ja rakennus- ja pihakiven valmistukseen (Ylöjärven ympäristölautakunta 9.6.2009 § 149). Ympäristöluvan lupamääräyksen 13 mukaan luvan mukainen toiminta edellyttää lainvoimaista maa-aineslupaa. Viimeisin alueella ollut maa-aineslupa (Kurun kunnanhallitus 5.3.2007 § 44) on ollut voimassa vuoteen 2017 asti.

Alueella on pidetty hakemuksen johdosta tarkastus 28.7.2023.

Alueen hallintaa koskevat tiedot

Luvanhakijalla on sopimus kiinteistön 980-461-1-142 omistajien kanssa määräalasta kiinteistöä. Sopimuksen mukaan määräalaa voidaan käyttää tarvekiven louhintaan ja sopimukseen sisältyy oikeus hakea maa-aines ja ympäristölupaa alueelle.

Luvanhakijalla on kiinteistön 980-461-1-120 maanomistajan kanssa sopimus alueen käyttämisestä sivukiven läjitykseen ja varastointiin.

Luvanhakijalla on kiinteistön 980-461-1-85 omistajan kanssa sopimus siitä, että ottaminen voidaan ulottaa kiinteistöjen rajaan asti.

Luvanhakijalla on kiinteistön 980-461-1-115 omistajan kanssa sopimus suoja-alueen kaventamisesta noin viiteen metriin sopimukseen merkityllä alueella.

Toiminnan sijainti ja kaavoitustilanne

Suunnitelma-alue sijaitsee Niemikylän alueella noin 6 kilometrin päässä Kurun keskustasta kaakkoon. Ruovedelle matkaa on noin 30 km, Ylöjärven keskustaan 49 km ja Tampereelle 58 km. Näsijärvi sijaitsee noin kilometrin päässä.

Suunnitelma-alue sijoittuu kiinteistön 980-461-1-142 koillispuolelle. Kiinteistön koko on noin 45 ha, josta suunnitelma-alueena on noin 7,5 ha. Sivukiven sijoitusalue sijaitsee osittain viereisen kiinteistön 980-461-1-120 alueella.

Lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat suunnitelma-alueen itä- ja eteläpuolella lähimmillään noin 300 metrin etäisyydellä ottoalueesta. Lähin vapaa-ajan kiinteistö sijaitsee noin 400 metrin etäisyydellä ottoalueesta. Noin 800 metrin etäisyydellä Näsijärven rannassa on useita vapaa-ajankiinteistöjä. Lähialueella sijaitsee useita kivi- ja maa-ainesten ottoalueita. Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen Pirkanmaalla 2012–2015 eli POSKI-hanke on luokitellut alueen kalliokiviaineksen ottamiseen soveltuvaksi.

Alueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Maakuntakaavassa alue on osoitettu maaseutualueeksi, joka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa. Ylöjärven Kurun alueen rantaosayleiskaava Näsijärven rannassa on yli 400 metrin etäisyydellä.

Luonto ja ympäristö

Suunnitelma-alue rajautuu pohjoisessa ja lännessä talousmetsäalueeseen. Itä- ja länsipuolella viereisillä kiinteistöillä on kiviainesten ottoalueita, joista osa on edelleen toiminnassa. Sekä suunnitelma-alue että sen lähiympäristö ovat maastoprofiililtaan vaihtelevia. Suunnitelma-alueen korkeustaso vaihtelee +139,7 ja +120,5 välillä. Vaihtelu johtuu osittain aikaisemmasta ottotoiminnasta, jota on ollut 90-luvun loppupuolelta vuoteen 2017 asti. Aikaisemman louhinnan jäljiltä alueelle on muodostunut 0,22 ha vesiallas.

Suunnitelma-alueen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelun alueita. Lähin suojelukohde on Lammasniemen luonnonsuojelualue noin 1,5 kilometrin päässä Karustanlahden toisella puolella. Viiden kilometrin etäisyydellä ei ole muita suojelukohteita. Lähin arvokkaaksi luokiteltu maisema-alue, Ruoveden reitin maisemat, alkaa noin 5 kilometrin päästä Näsijärven Vankavedeltä. Alueella ei ole valtakunnallisesti arvokkaita geologisia muodostumia.

Suunnitelma-alue sijoittuu geologian tutkimuskeskuksen maaperäkartalla pääosin kalliomaan alueelle. Ympäröivän alueen maaperässä on myös hiekkamoreenia ja hiekkaa. Alueen kallioperä on tasarakeista Kurun harmaata graniittia.

Aikaisemman ottotoiminnan perusteella kiviaines on lujaa ja se soveltuu hyvin infrarakentamiseen. Mitta Oy:n vuonna 2020 tekemän tutkimuksen (Pirkanmaan luonnonkivilouhimoiden sivukivikartoitus) perusteella alueelta louhittava kivi on hyvin homogeenista harmaata graniittia, jota halkoo heikko juoniverkosto ja paikoin vahva vaakarakoilu. Paikoitellen mukana on myös punertavampaa kiviainesta. Luonnonkivien ominaisuudet voivat kuitenkin vaihdella paljon pienelläkin alueella.

Suunniteltu ottoalue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue (Karusta) sijaitsee noin 2 kilometrin päässä länteen päin. Näsijärven Kukkulanselälle on suunnitelma-alueelta matkaa noin kilometri. Näsijärven vedenkorkeutta säännöstellään Tammerkosken kahdella voimalaitoksella. Keskimääräinen vedenkorkeus on N2000 +95,61 m ja suurin säännöstelyväli 1,49 m (Vesi.fi). Noin 400 metrin päässä sijaitsee Kyrässelkä-niminen lampi, jonka vedenkorkeus on N60 +100,3. Alueella on myös useita ottotoiminnasta syntyneitä pieniä lampia, joiden vedenpinnankorkeus vaihtelee +100,5 – +108,9 välillä. Suunnitelma-alue kuuluu Kokemäenjoen (35) päävesistöalueen Vankaveden 35.312 alueeseen. Se on jaettu Näsijärven vesistöalueesta 35.31. Alueen pintavedet laskevat maastoa ja uomaverkostoa pitkin Näsijärven Muuraislahteen. Suunnitelma-alueella ei sijaitse talousvesikaivoja. Muista mahdollisista lähialueiden talousvesikaivoista ei ole hakijalla tietoa.

Ottamisalue ja ottotoiminta

Ottamisalue

Kiviaineksen ottolupaa haetaan 10 vuodeksi. Kokonaisottomäärä on arviolta 10 000 m³tr vuodessa ottamisalueella, jonka suuruus on noin 3,5 ha. Louhinnan alin haettava taso on +110 (N2000), mutta todennäköisesti louhintaa ei tulla toteuttamaan koko alueella näin syvälle. Ottamistoiminnan edetessä kiviaineksen laatu määrittelee alimmalle tasolle otettavat alueet. Myös ottamissuunta määräytyy kallioperän ominaisuuksien mukaan työn edetessä. Suunniteltu ottamisalue ulottuu pohjoisessa ja idässä lähelle naapurikiinteistöjen rajoja. Naapureilta on saatu tähän kirjalliset luvat. Suunnitelman mukainen toiminta toteutetaan ympärivuotisena ja jakautuen seuraavalle 10 vuodelle siten, että vuosittainen tuotantomäärä on enintään 27 000 tonnia vuodessa.

Suunnitelma-alueelta kuorittavien pintamaiden määrä on vähäinen, arviolta 1 000 m³tr. Pintamaat kasataan ottamisalueen eteläreunalle. Suunnitelmassa on varattu 0,7 ha alue kiviainesten varastoinnille, käsittelylle ja kohteen muille tukitoiminnoille. Tukitoiminta-alueen pinta tasataan tarvittaessa. Kivien varastointitarve on pääsääntöisesti lyhytaikaista, koska ne kuljetetaan jatkojalostettavaksi.

Sivukiveä syntyy toiminnassa arviolta 5 000 m³tr vuodessa. Sivukivi läjitetään aikaisemman toiminnan jäljiltä olemassa olevan sivukivialueen jatkoksi sen itä- ja länsipäihin. Uusien läjitysalueiden kokonaispinta-ala on noin 10 000 m². Läjitysalue sijaitsee osittain kiinteistöllä 980-461-1-120.

Kulkuyhteys suunnitelma-alueelle on Hirvilahdentietä pitkin käyttäen olemassa olevia teitä. Ottoalue merkitään selvästi ja näkyvästi maastoon, siten ettei toiminnasta aiheudu vaaraa ulkopuolisille.

Kallionoton toteutustapa

Graniitin louhinnassa kiintokalliosta irrotetaan ensin suuri kivilohkare. Irrotuksen jälkeen se paloitellaan mekaanisesti pienemmiksi lohkariksi ja lopulta

määrämittaisiksi ja määrämuotoisiksi kiviblokeiksi. Tavallisimmat graniitin irrotusmenetelmät ovat poraus, sahaus, kiilaus ja räjäyttäminen. Louhinnan tavoitteena on irrottaa kivi mahdollisimman ehjänä niin, että aiheutetaan mahdollisimman vähän vaurioita ympäröivään kallioon. Graniitin louhinnassa käytetään nimenomaan tähän tarkoitukseen valmistettuja räjähdysaineita, putkipanoksia, jotka on suunniteltu yleensä hyvin heikkoa tai kevyttä panostusta vaativiin töihin. Käytetyn räjähdysaineen määrä on vähäinen. Louhinnassa ei käytetä muita kemikaaleja. Kiviblokkeja voidaan paloitella louhintapaikalla. Viimeistely tapahtuu pääsääntöisesti hakijan omassa jalostuslaitoksessa.

Sivukivi

Luonnonkivituotannossa syntyy suoraan jatkojalostukseen kelpaamatonta kiveä eli ns. sivukiveä. Sivukiveksi määritellään aines, joka ei joltain ominaisuudeltaan täytä sille asetettuja laatuvaatimuksia. Tällaisia ominaisuuksia voivat olla esimerkiksi irrotettavan lohokareen koko, muoto tai väri.

Graniitin louhinnassa pyritään huolellisella työllä minimoimaan syntyvän sivukiven määrä. Louhittava kiviaines pyritään käyttämään tarkasti hakijan omalla jalostuslaitoksella, jolloin sivukiven määrä jää vähäiseksi. Sivukiveä syntyy arviolta noin 5 000 m³tr vuodessa. Mahdollisuuksien mukaan sivukiveä pyritään hyödyntämään esim. ympäristökivinä. Sivukiveä voidaan hyödyntää myös suunnitelma-alueen rakenteissa. Tällä hetkellä sivukiven jalostaminen murskaamalla ja kuljettaminen kauemmas ei ole taloudellisesti kannattavaa, jonka vuoksi alueella ei tulla murskaamaan kiviaineksia.

Suunnitelma-alueen louhinnassa syntynyt ja hyödyntämättä jäänyt sivukiviaines läjitetään olemassa olevan sivukivialueen jatkoksi sen itä- ja länsipäihin noin 1 hehtaarin alueelle. Sivukivet ovat pääsääntöisesti kestäviä ja heikosti rapautuvia, eivätkä aiheuta ympäristölle vaaraa tai happamoitumista ja siihen liittyviä sivuvaikutuksia. Mitta Oy:n vuonna 2020 tekemässä sivukivitutkimuksessa selvitettiin alueen sivukivien arseeni- ja rikkipitoisuudet. Tutkimusten perusteella arseenipitoisuus on 1,37 mg/kg. Geologian tutkimuskeskuksen TAPIR-taustapitoisuusrekisterin mukaan arseenin suurimmat suositellut taustapitoisuusarvot (SSTP) ovat Pirkanmaan alueella karkeilla maalajeilla 25–29 mg/kg, joten arseenipitoisuudella ei ole vaikutusta sivukiven käyttöön tai läjitykseen. Myös kokonaisrikkipitoisuus (0,01 %) on niin alhainen, ettei se rajoita käyttöä.

Irrotetun kiviaineksen jalostus ja käsittely

Irrotetut graniittiblokit pyritään toimittamaan eteenpäin mahdollisimman nopeasti ja tuotantovauhti pyritään mitoittamaan vastaamaan kiviaineksen kysyntää, jolloin varastointiajat pysyvät lyhyinä. Varastokasat sijoitetaan ensisijaisesti varastointialueelle niille osoitettuun paikkaan. Tarvittaessa varastokasoja voidaan pitää ottoalueella melusuojina. Kuivina aikoina mahdollisesti pölyäviä kiviaineksia kastellaan tarvittaessa. Raskas liikenne ajoittuu pääasiassa aikavälille 7–18.

Toiminnassa käytettävä kalusto

Toiminnassa tällä hetkellä käytössä olevana kalustona on kaivinkone, poravaunu, pyöräkuormaaja, vaunukompressori ja kuorma-autot. Työkoneet kuuluvat päästöluokkiin Stage I ja Stage II. Kuljetukset hoidetaan hakijan oman kuljetusliikkeen kalustolla ja autot kuuluvat päästöluokkaan Euro 6.

Kaluston kunto tarkistetaan ennen käyttöönottoa ja tarvittavat huollot suoritetaan välittömästi vian ilmetessä, ennen töiden jatkamista. Asianmukaisella

kalustolla ja kaluston kunnan säännöllisellä tarkkailulla ehkäistään työtapaturmia, sekä minimoidaan toiminnasta ympäristölle aiheutuvia vaikutuksia.

Ottotoiminnan ohjaus ja tarkkailu

Ottamistoimintaa ohjataan maastomittauksin ja -merkinnöin. Oton etenemistä ja ottotason toteutumista tarkkaillaan säännöllisesti tehtävin kartoituksin.

Lupakauden aluksi mitataan ja merkitään:

-Ottamisalueen rajaaminen maaston maannoksen kuorinnan ja puiden kaadon ohjaamiseksi

-Louhinta-alue maastoon porauksen ohjaamiseksi

-Alueelle asennetaan korkopukki tai merkitään kallioseinään mahdollisimman näkyvään paikkaan.

On myös mahdollista käyttää koneohjausmalleja poravaunussa, kaivinkoneessa ja pyöräkuormaajissa. Tällöin erillisille maastomerkinnöille ei ole tarvetta. Ajoittain tarpeen mukaan louhinnan edetessä merkitään kallioleikkaukseen korkoja kentän tasauksen ja pinnan kallistusten tarpeisiin.

Ottamistoiminnan vuotuinen mittakaava ja toiminta-ajat

Ottamistoiminnan vuotuiset tarveaineiden ja jätteiden määrät riippuvat tuotteidenkysynnästä, joka tarkoittaa infra- ja rakennushankkeiden rakennuskiviainestarpeita lupakauden kuluessa taloudellisen kuljetusmatkan päässä. Suunniteltujen toimien päästöt ilmaan ovat peräisin työkoneiden polttomoottoreista.

Suunnitelman mukainen toiminta toteutetaan jaksottaisena. Tuotantopakkeja ajoitettaisiin vuodenaikoihin nähden vapaasti, tuotteiden menekin ja tuotantoteknisten näkökohtien mukaan. Kesäkausi on maarakentamisen sesonkia, eli oletettavasti kesäkaudella kuormausta ja kuljetusta olisi eniten. Heinäkuussa ei tehdä melua aiheuttavia työvaiheita. Toiminta-ajaksi haetaan Muraus-asetuksen (VNa 800/2010) mukaisia toiminta-aikoja. Lisäksi haetaan mahdollisuutta kuormauksille ja kuljetuksille lauantaisin klo 8–16. Tarve on satunnaista ja perustuu pääasiassa tuotantopaikan toimitusvarmuuden parantamiseen.

Jätteet ja tarvikkeiden varastointi

Toiminnan aikana syntyy pieniä määriä jätettä, kuten jäteöljyä, voiteluaineita, akkuja yms. Jätteille varataan asianmukaiset astiat ja ne poistetaan määrävällein niitä vastaanottaville laitoksille lajiteltuina. Toiminnassa noudatetaan jätelain ja -asetuksen mukaista kirjanpitoa.

Räjähdyksineitä ei varastoida työmaalla. Ulkopuolinen panostaja/palveluntarjoaja tuo omat räjähteensä mukanaan ja vie pois mennessään kunakin päivänä, ja käsittelee niitä räjähdysaineita koskevan lainsäädännön mukaisesti.

Toiminnassa syntyy kaivannaisjätteenä jatkojalostukseen kelpaamatonta sivukiveä, pintamaita ja mahdollisesti pieniä määriä selkeytysaltaiden hienoaineksia. Sivukivi läjitetään sille varatulle alueelle. Pintamaita alueelta tulee vähän alueen aikaisemmasta käytöstä johtuen. Pintamaat kasataan odottamaan alueen käytön jälkeistä maisemointia.

Alueella ei suoriteta laitehuoltoja, vaan työkoneet viedään huollettavaksi muualle. Vain jokin koneen rikkoontuminen voisi aiheuttaa tarpeen jollekin pienimuotoiselle huoltotoimenpiteelle, jolla esimerkiksi kone saadaan siihen kuntoon, että se on siirrettävissä varsinaiseen huoltoon muualle. Alueelle varataan imeytysturvetta mahdollisen öljyvahingon varalle.

Liikenneyhteydet

Suunnitelma-alueelle on hyvä tieyhteys Kurusta tieltä 65 (Poikeluksentie), josta Niemikyläntien (14269) kautta Hirvilahdentietä (14268) matkaa on noin 6 km. Niemikyläntien keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä vuonna 2021 oli 241 ajoneuvoa / vuorokausi, Hirvilahdentiellä 78 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Kaivannaisjätteinä syntyy pintamaita (1000 m³kr), kantoja ja hakkuutähteitä (250 m³kr) ja sivukiveä (50 000 m³kr). Pintamaita käytetään maisemointiin.

Toiminnan vaikutukset ympäristöön

Ottosuunnitelman tavoitteena on mahdollistaa ko. tuotanto siten, ettei toiminnasta aiheudu merkittävää haittaa tai riskiä lähialueen asutukselle, ympäristölle tai maisemalle, kuitenkin niin että toiminnan taloudelliset lähtökohdat on riittävästi huomioitu. Toiminnasta aiheutuvia huomioitavia ympäristövaikutuksia ovat melu, pöly, louhinnoista aiheutuva tärinä, öljyvahingon tai muun ympäristövahingon vaara, toiminnan vaikutus alueen pinta- ja pohjavesiin sekä maisema- ja ympäristöarvoihin.

Melu ja pöly

Toiminnan melulähteitä voivat olla porauslaitteet, räjäytykset, sahaaminen, lastaus ja liikenne. Alueella ei suoriteta murskausta. Kohteen kiviainestuotanto suoritetaan suurimmaksi osaksi louhitun kalliroleikkauksen suojassa, mikä ehkäisee melun leviämistä. Käytettävä kalusto valitaan tarkoitusta vastaavaksi ja niiden kunnossapidosta huolehditaan säännöllisesti. Toiminnan ollessa pienimuotoista melunlähteet ovat lyhytkestoisia eikä alueella synny yhtäjaksoista pitkäkestoista melua. Vanha sivukiven läjitysalue suunnitelma-alueen eteläpuolella antaa suojaa asutuksen suuntaan. Melua aiheuttavia työvaihteita suoritetaan vain arkisin.

Toiminnasta aiheutuvat merkittävimmät pölyvaikutukset syntyvät porauksen ja sahauksen yhteydessä. Lisäksi itse tuotantoalueesta ja kuljetuksista voi aiheutua pölyämistä erityisesti kesäaikaan maa-ainesten ollessa kuivia. Tarvittaessa käytetään kastelua sitomaan maa-aineksen käsittelystä ilmaan nousevaa kiviä. Myös kuljetusreitillä toimivaa tietä kastellaan tarvittaessa pölyn leviämisen estämiseksi. Kalliroleikkaus estää osaltaan pölyn leviämistä ympäristöön ja vähentää tuulen pölyä ilmaan nostattavaa vaikutusta. Kiven porauksessa syntyvän pölyn leviämistä voidaan estää sijoittamalla porausvaunuihin pölynkeräyslaitteet.

Luonnonkiven tuotannossa syntyvien pölypäästöjen leviämiseen vaikuttavat merkittävästi sääolosuhteet ja ympäröivän maaston muodot. Tuulen voimakkuus ja suunta vaikuttavat pölypäästöjen leviämiseen, mutta myös ilmankosteudella ja sateella on jonkin verran vaikutusta.

Hakemukseen on täydennyksenä liitetty erikseen ympäristömeluselvitys ja pölyselvitys.

Tärinä

Luonnonkivituotannossa louhimon ympäristöön leviää tärinää lähinnä kiintokallion räjäytyksistä. Asianmukaisesti mitoitettulla räjähdysainemäärillä voidaan vähentää tärinän vaikutuksia. Käytetyillä suojaetäisyyksillä ympäristön rakennuksille ei arvioida koituvan tärinästä johtuvia vaurioita. Raskaasta

ajoneuvoliikenteestä voi aiheutua häiritsevää tärinää vain lähietäisyydelle. Tien kunnolla on tähän vaikutusta, epätasainen tie voi aiheuttaa enemmän tärinää.

Vesien ja maaperän suojelu

Suunnitelma-alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Pohjaveden määrän ja virtauksen arvioidaan olevan vähäistä, koska kallioperä on ehjää eikä siinä ole merkittävästi rakoja. Tarkkoja mittaustietoja alueen pohjavedestä ei ole käytettävissä. Myöskään lähialueiden käytössä olevista talousvesikaivoista ei ole tietoja.

Vesien ja maaperän suojelu voidaan tiivistää kahden riskin hallintaan:

1) louheen seassa virtaava vesi sameutuu siihen irtoavan kiintoaineksen vaikutuksesta

2) teoriassa työkoneisiin liittyvät öljyvahingot ovat mahdollisia

Työmaalla tulee olla nähtävillä toimintaohjeet mahdollisten ympäristövahinkojen varalle. Lisäksi jokaiselle työmaalla olevalle työntekijälle tulee antaa perehdytys toiminnasta ympäristövahinkotilanteesta. Alueella tulee olla imeytysturvetta, jolla voidaan aloittaa puhdistustoimenpiteet öljyvahingon sattuessa. Vahingon sattuessa tehdään välittömästi ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja aloitetaan tarvittavat toimenpiteet.

Louhinnassa käytetyt räjähteet sisältävät jonkin verran typpiyhdisteitä.

Räjäytyksen typpipäästö muodostuu ilmaan vapautuvista typenoksideista ja räjähdysainejämmistä. Tutkimuksen mukaan luonnonkivenlouhinnan räjähdysperäinen typpipäästö on pieni verrattuna maatalouden tai malmikaivostoiminnan typpipäästöihin johtuen putkipanosten pienestä typpipistoisuudesta, vähäisestä räjähdysaineen määrästä kivikuutiometriä kohden sekä toiminnan pienistä volyyymeista.

Valumavesien käsittelytapa

Alueen hulevesien viivytys toteutetaan kahdella hulevesialtaalla. Toisena käytetään alueen länsipuolella olevaa vanhaa louhosallasta, johon vedet valuvat luontaisesti maanpinnan kallistusten avulla. Toinen allas tehdään alueen itäreunalle. Altaasta tehdään muodoltaan pitkä ja kapea (pituus on noin 3 kertaa suurempi kuin leveys) ja n. 1 m syvyinen. Altaan koko voisi olla esimerkiksi 7 x 20 m. Altaan lopullinen koko ja muoto määräytyvät tarkemmin louhinnan yhteydessä. Hulevesialtaan päähän asennetaan suodatinkangas ja sorasuodatin, joka tarvittaessa tuetaan louheella. Hulevesiin sekoittunut hienoaines laskeutuu selkeytysaltaan pohjalle ”sakkapesään”, joka tyhjennetään tarvittaessa. Louhittavalta altaalta kaivetaan purkuoja etelään päin, jotta suodattunut purkuvesi saadaan ohjattua haluttuun suuntaan olemassa olevaan ojastoon. Vanhalta louhosaltaalta vesi imeytetään maastoon. Maastoon vesiä johdettaessa huolehditaan siitä, ettei maasto pääse vettymään ja ettei vesien johtamisesta aiheudu muuta haittaa. Louhintapohjalle kertyviä sade- ja sulamisvesiä voidaan tarvittaessa pumpata selkeytysaltaisiin. Aiempien kokemusten perusteella vettä kertyy melko vähän, eikä pumppaustarvetta ole ollut säännöllisesti.

Öljyvahinkojen torjunta

Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen estetään huolellisella toiminnalla.

Koneiden tankkauksen osalta toimitaan seuraavasti:

-polttoainesäiliö (kaksoisvaipallinen, ylivuoto-osa suurempi kuin kerralla säilytettävä polttoainemäärä) tuodaan esim. kuorma-autolla tankattavan koneen viereen

-tankkausta varten tehdään tukitoimialue, joka eristetään maasta HDPE-kalvolla
-tankkausta valvotaan vierestä koko tapahtuman ajan, valmiina sulkemaan hana tarvittaessa
-imeytysaineet ovat käden ulottuvilla koko tankkaustapahtuman ajan

Alueella ei lähtökohtaisesti suoriteta koneiden huoltoja, vaan koneet toimitetaan huoltoon muualle. Mahdollinen korjaustarve alueella liittyy tilanteeseen, että kone saadaan sellaiseen kuntoon, että se voidaan siirtää alueelta pois varsinaiseen huoltoon.

Vaikutustarkkailu

Toimintaa ja sen ympäristövaikutuksia tarkkaillaan säännöllisesti koko toimintakauden ajan. Ottoalue ja korkeus merkitään selkeästi maastoon. Oton etenemistä ja ottotason toteutumista tarkkaillaan säännöllisesti tehtävin kartoituksin.

Hulevesien käsittelyjärjestelmän toimivuutta tarkkaillaan aina tuotantojaksojen yhteydessä. Sorasuodattimen tukkeutuneisuutta tarkkaillaan, ja jos sen huomataan tukkeutuneen, suodattimen kiviaines korvataan viipymättä. Tarvittaessa vaihdetaan materiaali karkeampaan eli vähemmän kiilaavaan. Hulevesialtaan sakkapesän, eli altaan pohjan täyttymistä tarkkaillaan. Jos näyttää siltä, että pohja on täynnä sakkaa ja se alkaa tukkia suodatinta, sakat kaivetaan ylös ja läjitetään kuivumaan toiminta-alueelle.

Alueelta valuvien pintavesien vaikutusta vesistöjen tilaan voidaan tarvittaessa seurata näytteenotolla. Näytteenottopisteiksi ehdotetaan uuden selkeytysaltaan poisto-ojaa ja sivukiven läjitysalueen eteläpuolella pellolla sijaitsevaa avo-ojaa kiinteistöllä 980-461- 1-5. Näin olisi mahdollista saada tietoa myös läjityksen vaikutuksesta vedenlaatuun. Näytteenottoaikat tarkentuvat ensimmäisellä näytteenottokerralla. Näytteenottajalla tulee olla SYKE:n ympäristönäytteenottajan sertifikaatti tai vastaava.

Turvallisuusriskien hallinta ja poikkeustilanteisiin varautuminen

Työturvallisuuden peruslähtökohtana on henkilöstön riittävään perehdytys ja turvallisuuskoulutus. Turvallisuusvarusteet ja -laitteet, kuten huomiovaatteet, turvajalkineet, varoitusvilkut yms. ovat asianmukaisia ja oikealla tavalla käytössä, ja niiden kunto tarkistetaan säännöllisesti. Työturvallisuuden kannalta louhimoalueen siisteydestä huolehtiminen on tärkeää. Kivenlouhinnan työvälineiden, kuten ajoneuvojen, porauslaitteiden ja vaijerisahojen, kunnossapito ja ajoittainen uusiminen parantaa turvallisuutta. Työmaalle varataan imeytysturvetta mahdollisen öljyvahingon varalle.

Räjätystöistä ilmoitetaan varoitustauluin ja äänimerkein. Räjätystöissä noudatetaan voimassa olevia työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita sekä Ylöjärven kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä. Työmaa-alue suojataan tarkoituksenmukaisesti, jotta ulkopuoliset eivät pääse alueelle, eikä alueella ole putoamisvaaraa.

Maisemallinen vaikutus

Toiminnan vaikutusalueella ei ole sellaisia luontoarvoja, joihin toiminnalla voitaisiin katsoa olevan merkittävää vaikutusta. Suunniteltu kallionotto ei poista ympäristöstään mitään maisemallisesti merkittäviä piirteitä. Alueella on harjoitettu ottotoimintaa kymmeniä vuosia ja viereisten kiinteistöjen maastotyyppit ja maisemat ovat samankaltaisia, ihmistoiminnan voimakkaasti muokkaamia.

Ympäristöstä ei ole alueelle laajaa näkyvyyttä, joka vaikuttaisi maiseman arvoon. Toiminnan päätyttyä suunnitelma-alue maisemoidaan ympäristöönsä sopiviksi.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) soveltaminen

Kiviainestuotantoon liittyvän melun sekä pölyn leviämistä ehkäistään BAT-menettelyin:

- porauksen pölynsidonta poravaunun pölynkeräyslaitteella
- maa-ainesten pölynsidonta vesikastelulla tarvittaessa
- kiviblokkien siirtelyssä ja kuormauksessa pudotuskorkeudet pidetään matalina sekä melun että pölyn ehkäisemiseksi

Hankkeessa käytetään ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä (BEP) edellä kuvatuilla hulevesien, melun ja pölyn hallintaratkaisulla.

Jälkihoitotoimenpiteet

Toiminnan päätyttyä ottoalue siistitään ja maisemoidaan. Tavoitteena on saattaa alue turvallisiksi ja ympäristöönsä sopiviksi. Louhimoalueelle ei jätetä liikkuamisen kannalta vaarallisia kohtia tai sortumisvaaraa. Louhoksen reunat pyritään louhimaan portaittain siten, ettei korkeita putoamispaikkoja jäisi. Tarvittaessa pääsy jyrkille kallioleikkauksille estetään aitaamalla ja alueelle asennetaan varoitustaulut. Alueelle varastoidut pintamaakasat levitetään alueelle kasvillisuuden palauttamiseksi.

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen (1. kuulutusvaihe)

Hakemuksesta on tiedotettu julkisella kuulutuksella kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla, ja hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä kaupungin kotisivuilla 3.8.-11.9.2023 välisenä aikana. Ilmoitus kuulutuksesta on julkaistu Ylöjärven Uutisissa 9.8.2023 ja Kurun Lehdessä 10.8.2023. Hakemuksesta on tiedotettu naapurikiinteistöjen lisäksi muita vaikutusalueen kiinteistöjä ja heille on varattu tilaisuus tulla kuulluiksi.

Lausunnot kuulutuksen 3.8.-11.9.2023 johdosta

Hakemuksesta pyydettiin lausunto Pirkanmaan ELY-keskuksen Y- ja L-vastuualueilta, terveydensuojeluviranomaiselta ja Ylöjärven kaupungin kaavoitukselta.

Terveydensuojeluviranomainen (PIRTEVA) toteaa 11.9.2023 antamassaan puoltavassa lausunnossa, että pölyn sidontaa täytyy tehdä aktiivisesti ja että toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää lähimpien asuin kiinteistöjen pihassa klo 07-22 ekvivalenttimelutasoa LAeq 55 dB ja klo 22-07 ekvivalenttimelutasoa LAeq 50 dB.

Ylöjärven kaupungin kaavoitus toteaa 3.1.2024 antamassaan puoltavassa lausunnossaan seuraavasti:

Hakemuksen mukaiselta alueelta (980-461-1-142) louhitaan Kurun harmaata graniittia. Suunnitelma-alueella on ollut vastaavaa toimintaa aikaisemmin, mutta viimeisin maa-aineslupa on päättynyt vuonna 2017. Vuonna 2009 on myönnetty ympäristölupa toistaiseksi voimassa olevana, ja se on edelleen voimassa. Suunnitelma-alue sijaitsee Niemenkylän alueella noin 6 kilometriä Kurun keskustasta etelään. Suunnitelma-alueen lähiympäristössä on useita muitakin kiviainesten ottoalueita. Arvioitu ottamismäärä on 10 000 m³ vuodessa. Hakija jalostaa graniittia itse Ruovedellä sijaitsevassa laitoksessaan. Toiminnassa syntyvä sivukivi käytetään kiinteistön eteläpuolella sijaitsevan vanhan louhoksen alueelle.

Suunnitelman mukaista toimintaa toteutetaan alueella ympäri vuoden, pois lukien heinäkuu, jolloin alueella ei ole muuta toimintaa kuin kuormausta ja kuljetusta. Kuorma-autoliikenteen määrä vaihtelee vuodenajasta ja graniitin kysynnästä riippuen ollen enimmillään 3 kuormaa päivässä. Toiminnasta aiheutuvia ympäristövaikutuksia pyritään vähentämään käyttämällä ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä ja parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Hakemuksen alueella ei ole voimassa olevia kuntakaavoja. Ylöjärven Kurun alueen rantaosayleiskaava Näsijärven rannassa on yli 400 metrin etäisyydellä. Lähimpään kaavassa osoitettuun asuinrakennuspaikkaan on noin 550 metriä. Näsijärven ranta-alueella rakennettuja loma-asuntoja monin paikoin. Kaavassa on osoitettu eteläpuolelle kolme uutta rakennuspaikkaa, joihin hakemuksen alueelta on etäisyyttä yli 800 metriä. Rantaosayleiskaavan ulkopuolella lounaassa on lähin asuinrakennus yli 250 metrin etäisyydellä ja idässä etäisyyttä asuinrakennukseen on yli 300 metriä. Pääosin ympäröivät alueet ovat rakentamattomia entisiä louhinta-alueita.

Alueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Alue on maakuntakaavassa osoitettu maaseutualueeksi, joka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

Hakemuksessa on arvioitu melua. Varsinaista melukarttaa/selvitystä ei näyttäisi sisältyvän.

Yhteenvedo. Alueelle ei ole vireillä tai tulossa olevia kuntakaavahankkeita. Kyseessä on nykyisen alueen louhos alueen laajennus. Mahdollisia aiheutuvia vaikutuksia on aikaisemman toiminnan takia tiedossa ja niitä on mahdollista tarvittaessa ennakoita. Kohteesta ei ole tiedossa olevia erityisiä arvoja. Toteutuksessa tulee huomioida, että valtioneuvoston asettamat meluarvot asutukselle eivät lähialueella ylity. Lisäksi tulee huolehtia toiminnasta aiheutuvien vaikutusten tarkkailusta lähialueella sekä louhosalueen maisemoinnista. Kaavoitus ei vastusta hanketta.

Pirkanmaan ELY-keskuksen Y-vastuualue antoi 25.10.2023 hakemukseen seuraavan lausunnon:

Luontoarvot

Ottamisalue on suurelta osin aiemman maa-aineksenoton piirissä ollutta aluetta, alueella ja sen ympäristössä on ollut maa-ainestoimintaa jo 1990-luvulta lähtien. Itä- ja eteläpuolella on useita maa-ainesalueita ja länsipuolella metsäalueita. Hankealueen kasvillisuus on poistettu lukuun ottamatta ottamisalueen itäpuolen pieniä alueita, joissa kasvaa nuorta puustoa. Hakemukseen ei ole liitetty luontoselvitystä, mutta luonnontilaisia alueita on vaikutusalueella hyvin vähän. Hankealueen lähiympäristössä ei ole luonnonsuojelualueita, suojeluohjelmien kohteita tai muita luontokohteita. Pirkanmaan ELY-keskuksen luontotietoa sisältävässä paikkatietoaineistossa ei ole havaintoja huomionarvoisista lajeista tai luontotyypeistä ottamisalueelta tai sen vaikutusalueelta. Tämä aineisto ei kuitenkaan ole kattava, ja vastuu paikallisten luontoarvojen huomioimisesta on hankkeesta vastaavalla taholla. Hakemuksen mukaan heinäkuussa ei tehdä poraamista tai räjäytyksiä. Alueen ympäristöstä ei ole tietoja melulle herkistä kohteista tai lajeista, mutta linnuston pesimärauhan turvaamiseksi ELY-keskus katsoo, että pintamaiden kuorintaa ei tulisi suorittaa 1.4 – 31.7 välisenä aikana. Lisäksi kallioaineksen irrotus olisi ajoitettava 1.9 – 15.4. väliseen aikaan.

Kaavoitus

Alueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Alue on maakuntakaavassa osoitettu maaseutualueeksi, joka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä. Alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa, mutta hanke asettuu kahden rantaosayleiskaavan läheisyyteen.

Melu ja pöly

Toiminnan melulähteitä ovat poraus, räjäytykset, sahaaminen, lastaus ja liikenne. Kiviaineksen murskausta ei suoriteta alueella. Toiminnanharjoittaja on hakenut lupaa kuormaukselle ja kuljetuksille myös lauantaisin klo 8–16. Tarve lauantaisin tapahtuvalle toiminnalle on ilmoitettu satunnaisesti. Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriölle alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Asumiseen käytettävillä alueilla sekä täydennysrakentamiskohteissa, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Uusilla alueilla melutason yöohjearvo on 45 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB. VNa 800/2010 asetus (ns. muraus-asetus) määrittää viikko- ja päivätason toiminta-aikoja, koska asuin- ja lomarakennuksia on alle 500 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta. Kivenlouhimojen, muun kiven-louhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (MURAUS-asetus) 8 §:n 1 momentin mukaan, jos toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on alle 500 metriä, ei murskaamista, poraamista, rikitusta tai räjäytyksiä eikä kuormauksia tai kuljetuksia saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä, vaan:

- 1) murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana;
- 2) poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 21.00 välisenä aikana;
- 3) rikotus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana;
- 4) räjäytykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; ja
- 5) kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana.

Räjäytysaikataulu tulee ilmoittaa etukäteen lähialueen asukkaille. MURAUS-asetuksessa säädetty ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimukset ovat sitovia, eikä niistä voida poiketa. Ympäristöluvassa voidaan erityisistä syistä sallia kuormaaminen ja kuljetus lauantaisin kello 7.00–18.00 välisenä aikana.

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 3 §:n mukaan kivenlouhimo ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Kivenlouhimon osalta 300 metrin vähimmäisetäisyyden alittuminen on ehdoton este ympäristöluvan myöntämiselle. Poikkeuksena on kuitenkin asetuksen 3 §:n 3 momentin mukainen mahdollisuus sijoittaa toiminta alle 300 metrin etäisyydelle häiriölle alttiista kohteesta koskee säännöksen edellytysten täyttyessä kivenlouhimoja, joilla on ollut ympäristö lupa ennen 16.9.2010. Toiminnanharjoittajan on kuitenkin voitava osoittaa, että toiminnasta ei lähimmässä häiriölle alttiissa kohteessa aiheudu 7 §:ssä tarkoitettua melutason ohjearvoa ylittävää melua ja että 5 §:ssä tarkoitettua ilmanlaadun raja-arvoa eivät ole vaarassa ylittyä. Karttatarkastelun perusteella toiminta-alueen läheisyydessä on kaksi asuinrakennusta (asuinrakennus tilalla

980-461-1-31 ja asuinrakennus tilalla 980-461-1-49), jotka ovat alle 300 m etäisyydellä toiminnasta. Toiminnan meluraja-arvojen on täytyttävä myös läheisen asutuksen alueella. Hakija on ilmoittautunut hakemuksessaan, että kyseiset asuinrakennukset ovat tällä hetkellä asumattomia, mutta koska kiinteistöt on rekisteröity asuinkäyttöön, niitä on lainsäädännön näkökulmasta tarkasteltava edelleen asuinkäytössä olevina rakennuksina. Hakemusasiakirjoissa ei ollut selvitystä melun ja pölyn leviämisestä. Kun otetaan huomioon toiminnan etäisyys lähimmästä asutuksesta (alle 500 m), olisi hakemukseen tullut ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin edellyttämällä tavalla liittää tarkempi selvitys erityisesti toiminnasta aiheutuvan melun ja pölyn leviämisestä, sekä rakenteista ja toimenpiteistä, joilla toiminnan melu- ja pölyvaikutuksia hallitaan. Pöly- ja meluselvitysten puuttuessa ei ole mahdollista arvioida, millaisilla lupamääräyksillä ympäristöluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät. Tältä osin ELY-keskus katsoo hakemuksen puutteelliseksi ja hakijan tulee täydentää hakemustaan puuttuvilla selvityksillä. Selvityksessä tulee osoittaa, että toiminnan melu ja liikenne mukaan lukien ei ylitä melutason raja-arvoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Sivukiven sijoittaminen toiminta-alueen viereiselle kiinteistölle (980-461-1-120) Suunnitelma-alueen louhinnassa syntynyt ja hyödyntämättä jäänyt sivukiviaines on suunniteltu läjitettävän viereisen kiinteistön käytöstä poistuneen louhimon noin 6 hehtaarin alueelle. Suunnitellulle läjitysalueelle on muodostunut vesiallas. Aiemmasta maa-ainesten ottamisluvan mukaisesta ja jo päättyneestä ottotoiminnasta syntynyt vesiallas on vesilain 1 luvun 3 §:n määrittelyn mukaan vesistö. Lain esitöiden mukaan vesistön määritelmään sisältyvät esimerkiksi vesistöön tai pohjaveteen hydrologisesti yhteydessä olevat, sorakuoppiin ja kaivosruoppeihin syntyneet lammikot. Vesistöä, vesiympäristöä tai pohjavesioloja muuttaville hankkeille tarvitaan usein vesilain mukainen lupa. Hakemus ei sisällä riittäviä tietoja sen arvioimiseksi, edellyttäisikö mainitun altaan täyttäminen vesilain mukaisen luvan hakemista. Aluehallintovirasto käsittelee vesilain mukaisten asioiden lupahakemukset.

Maaperän ja pohjaveden suojelu

Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen. Mahdolliset päästöt ja vahingot on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle ja ryhdyttävä tilanteen edellyttämiin torjunta- ja korjaustoimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi.

Jälkihoito

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että ottamisalue tulee jälkihoitaa ympäristöministeriön oppaan (Maa-ainesten ottaminen. Opas ainesten kestäväään käyttöön, 2023) mukaisesti. Luvassa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen. Jälkihoito on tarkemmin käsitelty oppaassa s. 150 alkaen. Louhosten ja luonnonkivilouhimoiden jälkihoidossa korostuvat turvallisuustekijät. Seinämät ja rinteet eivät saa aiheuttaa vaaraa, esimerkiksi hallitsematonta lohkareiden putoamista, ottamisen aikana eikä ottamisen päätyttyäkään. Lisäksi putoamisvaaran välttämiseksi tulee asiattomien henkilöiden pääsy ottamisalueen jyrkille rinteille estää. Jälkihoitoon alueelle voi tuoda vain puhtaita maita alueella

jo olevan aineksen lisäksi. Noin puolen metrin paksuinen maakerros on riittävä metsän kasvulle ja alueen sopeuttamiselle ympäröivään luontoon ja maisemaan. Tätä paksumman kerroksen käyttö voidaan katsoa ylijäämämassojen sijoittamiseksi. Alueelle ei saa muodostua luvatonta maankaatopaikkaa. Maisemointiin ei saa käyttää maa-aineksia, joiden mukana alueelle pääsee vieraslajeja (lupiini, jättipalsami, jätti-putki). Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi, kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi .

Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastuualue antoi 8.9.2023 hakemukseen seuraa-van lausunnon:

Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastuualueella ei ole huomautettavaa yhteisluvan myöntämisestä Kuljetus H. Petäjäniemen ottamis- ja louhintatoiminnalle eikä myöskään sivukiven sijoittamisesta hakemuksen mukaisesti. Toiminnassa on huomioitava seuraavaa:

- Toiminnan sisäistä liikennettä (ottamis- ja louhinta-alueelta sivukiven sijoitusalueelle) varten on järjestettävä alueen sisälle kulkuyhteydet, Hirvilahdentietä ei tule käyttää eri toimintojen väliseen liikenteeseen.
- Toiminta ei saa vaarantaa Hirvilahdentien eikä muiden kuljetusreitillä olevien maanteiden liikennettä eikä rakenteita mukaan lukien kuivatusta. Jos vaaraa aiheutuu, on toiminnanharjoittajan vastuulla lupahakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuvien mahdollisten tiealueella tapahtuvien vaaratilanteiden korvaaminen sekä maanteiden rakenteiden korjaaminen. Myös lupahakemuksen mukaisen toiminnan mahdollisesti edellyttämä liittymien ja muu maanteiden parantaminen on toiminnanharjoittajan vastuulla .
- Alueen hulevesiä ei saa johtaa Hirvilahdentien kuivatusjärjestelmiin.
- Jos ottamisesta ja louhinnasta tai muusta toiminnanharjoittajan toiminnasta aiheutuu tietä likaavan aineksen kulkua Hirvilahdentielle tai muille maanteille, on teiden puhdistusvelvollisuus toiminnanharjoittajan vastuulla.

Toiminnanharjoittajan tulee myös estää maantien liikennettäkin häiritsevää toiminnasta aiheutuvaa pölyämistä.

Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastuualue ei ota kantaa yhteislupahakemuksen mukaisen toiminnan mahdollisista vaikutuksista ympäristönsuojeluun, alueidenkäyttöön, maisemaan eikä luonto- ja kulttuuriympäristön arvoihin.

Hakemuksesta jätettiin kuulutusaikana 2 muistutusta

Muistutuksessa 1 (1 allekirjoittaja) tuodaan esille, että louhinta- ja kivenjalostushanke on hyvä ja kannattava. Haetulla louhinta-alueella on jo aikaisempina vuosina louhittu, joten muutos ympäristöön ei ole suuri. Lisäksi hakija hyödyntää jo olemassa olevia sivukivivarantoja. Hanke tuo työtä ja toimeentuloa paikallisille vakituisille asukkaille. Hirvilahdentie saatiin ns. valtion tieksi 80-luvulla. Kivenlouhinnasta ja jalostuksesta aiheutuva poikkeava raskas tien käyttö vaikutti päätökseen suuresti. Kivenlouhinta ja -jalostus on vähentynyt siitä ajasta paljon. Tien käyttöasteen vähentyessä tarpeeksi, teitä palautetaan nykyisin yksityistieksi. Kivikuljetuksien lisäämisellä vastuu tiestä ja sen kunnossapidosta pysyy varmemmin valtiolla.

Muistutuksessa 2 (viiden eri kiinteistön omistajia) tuodaan esille muun muassa (tekstiä lyhennetty), että ottamislupa on määrältään kolminkertainen verrattuna vuonna 2017 päättyneeseen lupaan. Kaivannaistoiminnan laajeneminen alueella yhteisvaikutuksena toiminnassa oleviin louhoksiin lähestyvät Kukkulan selän loma-asutusta ja vaikuttavat rantayleiskaava-alueella olevien lomakiinteistöjen virkistyskäyttöön ja kiinteistöjen arvoon . Muistuttajat katsovat, että suunnittelu- ja ottoalueen ympärillä tulee säilyttää riittävä suojametsä melu- ja

pölyvaikutusten vähentämiseksi. Melun osalta on otettava huomioon vuorokautinen ja viikonpäiviin sidottu toiminta-aika siten, että iltaisin ja viikonloppuisin aiheutuva meluhaitta on vähäinen tai sitä ei ole ollenkaan. Muistutuksessa todetaan, että muistuttajien tiedossa on, että alueen louhimot ovat aiheuttaneet toisaalla (ei Kukkulanselällä) lähivesien samentumista. Luvassa tulee varmistua siitä, että valumavedet eivät aiheuta vastaavia vaikutuksia Kukkulanselkään. Muistuttajat kertovat, että lupamateriaalista käy ilmi, että kaivannaistoiminnan johdosta pohjavesiolosuhteet ovat muuttuneet ja se on todettu vuonna 2002 ja johtanut kaivojen pinnan laskuun ja kaivojen syventämiseen. Muistutuksessa tuodaan esille kiinteistö, jossa porakaivon vesi on muuttunut käyttöaikana ja kiinteistöön on jouduttu rakentamaan pienpuhdistamo. Muistuttajat viittaavat vahinkojen korvaamiseen ympäristönsuojelulain 72 §:n nojalla ja että näyttökysymykset vaativat lähtötilanteen perusteellista selvittämistä ja jatkuvaa seurantaa ympäristöviranomaisten toimesta. Muistuttajat kiinnittävät edelleen huomiota maisemointivelvoitteeseen tuoden esille, että alueella on esimerkkejä tilanteista, joissa maisemointivelvoite on ollut riittämätön tai maisemointi on laiminlyöty. Muistutuksessa tuodaan esille Hirvilahdentien varsi ja se, että vanhat maisemoimatta jääneet louhokset ovat turvallisuusriski huolimatta aitauksista, opasteista ja kielloista. Muistuttajat kertovat, että kokonaisuutena ymmärtävät hakijan elinkeinotoimintaan liittyvät intressit, mutta edellyttävät, että esille tuodut ja muut ympäristövaikutukset otetaan täysimääräisenä huomioon luvan myöntämistä ja lupaehtoja arvioitaessa.

Hakijan vastine

Hakija antoi vastineen muistutukseen 1:

Niemikyläntie ja Hirvilahdentie mielestäni tehtiin juurikin kiviteollisuuden tarpeita silmällä pitäen asfaltti tieksi. Toivotaan, että tie saataisiin pidettyä asfalttina ja ehkä joskus jopa korjattua parempaan kuntoon.

Lupahakemuksesta tiedottaminen (2. kuulutusvaihe)

Ensimmäisen kuulutusajan jälkeen hakemusta täydennettiin ympäristömeluselvityksellä ja pölyselvityksellä. Lisäksi hakemusta muutettiin sivukiven sijoitusalueen osalta.

Täydennetystä ja osittain muutetusta hakemuksesta tiedotettiin julkisella kuulutuksella kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla, ja hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä kaupungin kotisivuilla 29.1.-6.3.2024 välisenä aikana. Ilmoitus kuulutuksesta on julkaistu Ylöjärven Uutisissa 31.1.2024 ja Kurun Lehdessä 1.2.2024. Hakemuksesta on tiedotettu naapurikiinteistöjen lisäksi muita vaikutusalueen kiinteistöjä ja heille on varattu tilaisuus tulla kuulluiksi.

Täydennykset ja muutokset annettiin tiedoksi lausunnonantajille.

Terveysturvajeluviranomainen (PIRTEVA) ilmoitti 29.1.2024, että ei koe tarpeellisenä lausua muutosten johdosta uudelleen.

Ylöjärven kaupungin kaavoitus ei lausunut uudelleen hakemuksesta.

Pirkanmaan ELY-keskuksen Y-vastuualue ilmoitti 25.1.2024, että sillä ei ole tarvetta lausua uudelleen.

Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastuualue ilmoitti 1.3.2024, että sillä ei ole huomautettavaa luvan myöntämisestä täydennetyn lupahakemuksen mukaisesti. Ottamistoimintaa ja louhintaa sekä näihin alueella liittyviä toimintoja koskevat

edelleen Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastuualueen 8.9.2023 antamassa lausunnossa (PIRELY/8433/2023) esittämät reunaehdot ja vastuut.

Uudelleen kuuluttamisen johdosta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

- Toimivalta: Ylöjärven kaupungin hallintosäännön 121 §:n mukaan ympäristölautakunta toimii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain mukaisena kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ja maa-aineslain tarkoittamana lupa- ja valvontaviranomaisena.
- Lisätietoja päätöksestä: ympäristöpäällikkö Sini Yli-Öyrä, puh. 044 481 1402, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi
- Oheismateriaali: -Maa-ainesten ottamissuunnitelma ja lupahakemus 22.1.2024
-Asemapiirros
-Ympäristömeluselvitys
-Pölyselvitys
- Esittelijä: Johtava rakennustarkastaja Johanna Venäläinen
- Päätösehdotus: Ylöjärven kaupungin ympäristölautakunta päättää myöntää Kuljetus H. Petäjaniemi Oy / Tikkavuori Oy:lle maa-aineslain (555/1981) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisen yhteisluvan kalliokiviaineksen ottamiselle kiinteistöllä 980-461-1-142. Toiminta tulee toteuttaa kulloinkin voimassa olevien säädösten, hakemuksen, ottamissuunnitelman ja seuraavien lupamääräysten mukaisesti:

Yleiset lupamääräykset

Ottamisalue ja ottomäärä

1. Maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukainen yhteislupa myönnetään kymmeneksi vuodeksi enintään 100 000 m³krt ottamismäärälle ottamissuunnitelman (22.1.2024) mukaiselle alueelle. Vuosittain saa louhia enintään 10 000 m³ktr.

Luvan voimassaoloaika

2. Lupa on voimassa 30.3.2034 asti.

Lupa korvaa lainvoimaiseksi tultuaan alueella toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan (ympäristölautakunta 9.6.2009 § 149).

Hakijalla tulee olla koko lupa-ajan voimassa hakemukseen liitetyt sopimukset maa-alueiden käytöstä sekä suojavyöhykkeiden kaventamisesta. Mikäli sopimuksia päivitetään, tulee uudet sopimuspaperit toimittaa valvontaviranomaiselle.

Ottotaso

3. Alin sallittu kaivutaso on hakemuksen mukaisesti + 110 (N2000).

Lupaehdot, jotka on täytettävä ennen varsinaisen ottamistoiminnan aloittamista

Yhteyshenkilö

4. Maa-ainesten ottamistoiminnasta vastaavan henkilön yhteystiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ennen ottamistoiminnan aloittamista. Vastuuhenkilön velvollisuutena on valvoa, että maa-ainesten ottamisessa ja alueen jälkihoidossa noudatetaan tämän luvan määräyksiä ja hakemusasiakirjoissa esitetyjä seikkoja.

Ottamisalueen merkintä ja turvallisuus

5. Suunnitelma-alueen rajat on merkittävä maastoon noin 25 metrin välein selvästi näkyvin puu-, rauta- tai muovipaaluin, joita ei saa hävittää tai siirtää. Ottoalue on merkittävä maastoon varoitusnauhalla tai vastaavalla tavalla. Alueelle tulee asentaa louhinta-alueesta ja putoamisvaarasta varoittavia kylttejä, jotka ovat vähintään 10 metriä avoinna olevan ottoalueen rajaa ulompana.
6. Alueella tulee olla kiinteitä korkeusmerkkejä, joista ottotaso on valvontaviranomaisen seurattavissa. Korkeusmerkit on sidottava valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään (N2000).
7. Alueen ulkopuolelle tulee asentaa informaatiokyltti, jossa esitetään toiminnanharjoittajan tiedot sekä maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisen yhteisluvan voimassaoloaika. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä.

Tukitoiminta-alue

8. Työkoneiden säilytys- ja tankkausalue (tukitoiminta-alue) tulee rakentaa hakemuksen mukaisesti nesteitä läpäisemättömäksi. Alueen tulee olla reunoilta korotettu.

Seuranta ja tarkastukset

9. Ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan alueella alkutarkastus. Alkutarkastuksessa käydään läpi, onko toiminnanharjoittaja toteuttanut ne lupaehdot, jotka on määrätty tehtäväksi ennen toiminnan aloittamista. Tarkastuksesta pidetään pöytäkirjaa, joka toimitetaan tiedoksi myös Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Lupaehdot ottamistoiminnan aikana

Ottamisalueen merkintä ja turvallisuus

10. Luiskien yläpuolella maanpinta on pidettävä 15 metrin matkalla puhtaana suurista kivistä, varastokasoista ja muista turvallisuutta heikentävistä tekijöistä. Toiminnanharjoittajan on pidettävä huoli, ettei luiskista aiheudu turvallisuushaittaa. Ottamistoiminnan aikana jyrkät reunat ja luiskat (jyrkemmät kuin 1:1), jotka ovat yli kaksi metriä korkeita, on aidattava kiinteällä aidalla (teräsverkkoaita tms.) tai suojattava kivivallilla tai vastaavalla tavalla, joka estää tehokkaasti tahattoman pääsyn leikkauksen reunalle.
11. Merkinnät, aidat, kyltit ja muut turvallisuuteen liittyvät rakenteet on pidettävä jatkuvasti kunnossa.

Melu-, tärinä- ja pölyhaittojen ehkäisyä koskevat määräykset

12. Toiminnasta aiheutuva melu, liikenne mukaan lukien, ei saa ylittää asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla päivällä (klo 7–22) melutasoa LAeq 55 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla, luonnonsuojelualueilla, leirintä-alueilla ja taajaman ulkopuolella olevilla virkistysalueilla toiminnan aiheuttama melu ei saa ylittää päivällä (klo 7–22) melutasoa LAeq 45 dB.

Jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista raja-arvoon.

13. Melun leviämistä on rajoitettava parhaan käytettävissä olevan tekniikan mukaisesti siten, että edellä olevassa lupamääräyksessä määrätyt melun raja-arvot eivät ylity. Tehokas meluntorjunta on otettava huomioon koneiden ja laitteiden suunnittelussa, valinnassa, käytössä ja kunnossapidossa. Melua on torjuttava ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla. Sivukiviä ja pintamaita voidaan mahdollisuuksien mukaan hyödyntää meluntorjuntarakenteina. Toiminnan aiheuttaman melun leviämistä on mahdollisuuksien mukaan estettävä suuntaamalla ja sijoittamalla melulähteet melun leviämisen kannalta mahdollisimman haitattomasti.
14. Toiminnanharjoittajan tulee ryhtyä tarvittaviin toimiin toiminnasta aiheutuvan pölyhaitan torjumiseksi. Kiven porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on ehkäistävä porausvaunujen pölynkeräyslaitteilla tai käyttämällä muuta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Suunnitelma-alueen kaakkois- ja eteläosissa tulee mahdollisuuksien mukaan pyrkiä säilyttämään olemassa olevaa puustoa. Pölyntorjuntajärjestelmien toimivuus on tarkistettava toiminnan aikana päivittäin. Suolan ja muiden pohjavedelle tai maaperälle haitallisten aineiden käyttö pölynsidonnassa on kielletty. Luvanhaltija vastaa siitä, että toiminnasta ei aiheudu haitallista tiealueiden pölyämistä tai likaantumista.
15. Toiminnasta aiheutuva pöly ei saa aiheuttaa VNa 800/2010 mukaisen ilmanlaadun raja-arvon ylitystä lähimpien asuin- tai vapaa-ajan kiinteistöjen piha-alueilla. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa edellyttää hengitettävien hiukkasten (PM10) leijuman mittausta.
16. Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia, että toiminnasta aiheutuva tärinä ei aiheuta kohtuutonta räsytystä naapurikiinteistöille. Räjätyskenttien koko tulee pitää riittävän pienenä, jotta räjätysistä aiheutuvat tärinäarvot pysyvät turvallisuusmääräysten mukaisina. Räjätysten aiheuttama tärinä ei saa aiheuttaa ympäristön rakennusten ja rakennelmien vaurioitumista eikä muuta haittaa alueen toiminnolle.
Valvontaviranomainen voi edellyttää luvan haltijaa tarvittaessa mittaamaan louhinnasta aiheutuvaa tärinää lähimmissä mahdollisesti häiriintyvissä kohteissa.
17. Toiminta-alueella siirtokuljetusmatkat on suunniteltava mahdollisimman lyhyiksi. Hirvilahdentietä ei tule käyttää toiminnan sisäiseen liikenteeseen. Toiminnassa tulee huomioida Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastualueen lausunto.

Toiminta-ajat

18. Pintamaiden kuorintaa saa suorittaa 1.8.- 31.3. välisenä aikana. Kallioaineksen irrotusta (porausta ja räjäytystoimintaa) ja rikotusta saa suorittaa 1.8. - 30.6. välisenä aikana.

Poraamista ja rikotusta saa suorittaa arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 7.00-18.00 välisenä aikana . Räjäytyksiä saa suorittaa arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 8.00-16.00 välisenä aikana. Kuormaamista ja kuljetusta saa tehdä ympäri vuoden arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 7.00-18.00 välisenä aikana.

Poikkeustapauksissa kuormaamista ja kuljetusta saa tehdä klo 9-15 välisenä aikana enintään 10 lauantaina vuodessa. Poikkeustapauksista ja niiden syistä on pidettävä kirjaa.

Räjäytyksistä on ilmoitettava etukäteen lähialueen asukkaille.

Maaperän sekä pohja- ja pintavesien suojele

19. Avaamattomilta ottamisalueilta on poistettava pintamaakerros ottamisen etenemisen mukaisesti ja varastoitava se lupa-alueen reunoille. Alueelta tulevat pintamaat on varastoitava niin, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä aluskasvillisuuden ja puuston kasvualustaksi.
20. Toiminnasta ei saa aiheutua haittaa pohja- tai pintavesiin eikä maaperän pilaantumista. Louhinta tulee suorittaa siten, ettei louhinta aiheuta alla olevaan kallioon tai maaperään sellaisia muutoksia (halkeamia, ruhjeita ym.), joista saattaa olla haittaa alueen pohjavedelle tai ympäristölle. Räjähteiden valinnassa ja käytössä tulee huolehtia ja varmistaa, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän ympäristöhaittoja. Pölynsidonta- ja liukkaudentorjunta-aineita tai räjähteitä ei saa käyttää siten, että niistä voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa.
21. Kuorma- ja kuljetuskaluston tankkausta ja huoltoa ei ottamisalueella saa tehdä paitsi toimintaa varten suunnitellussa ja valvontaviranomaisen hyväksymällä tukitoiminta-alueella. Alueella ei saa tarpeettomasti säilyttää koneita tai laitteita. Koneiden kunto on tarkistettava säännöllisesti ja huolehdittava niiden huollosta ja kunnossapidosta.
22. Alueella käytettävien polttonestesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä. Säiliöiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja laponestolla ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä. Säiliöiden täyttöputket ja jakelulaitteet tulee pitää lukittuina, kun alueella ei työskennellä. Säiliöiden täytöt on tehtävä valvotusti. Säiliöiden kuntoa tulee tarkkailla.
23. Poltto- ja voiteluaineiden sekä muiden kemikaalien varastointia alueella tulee välttää. Mikäli alueella on toimintaan liittyen välttämätöntä varastoida ympäristön kannalta haitallisia aineita, on aineita käsiteltävä ja ne on säilytettävä valvontaviranomaisen hyväksymällä tukitoiminta-alueella.
24. Ottamisalueen kuivatusvesien johtamisesta ei saa aiheutua liettymistä, vettymistä tai muuta ympäristöhaittaa. Louhosalueella muodostuvia vesiä tulee hakemuksen mukaisesti viivyttää hulevesialtaissa ennen vesien imeyttämistä maastoon tai johtamista eteenpäin. Vesiä ei saa johtaa Hirvilahdentien kuivatusjärjestelmiin.

Uuteen altaaseen tulee rakentaa hakemuksessa esitetyt rakenteet ja altaan koon tulee olla riittävä kiintoaineksen laskeutumisen varmistamiseksi. Veden johtamisen tulee tapahtua altaan pintaosasta siten, että kiintoainekset jäävät altaan pohjalle.

Altaiden kuntoa ja rakenteita tulee tarkkailla. Vanha louhosallas tulee tyhjentää kiintoaineksesta tarvittaessa. Uusi hulevesiallas tulee tyhjentää kiintoaineksesta tarvittaessa, mutta vähintään vuosittain.

Jätehuoltoa koskevat määräykset

25. Jätehuoltosuunnitelma hyväksytään esitetyn mukaisena. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä, roskaantumista, pilaantumisvaaraa maaperälle, pinta- tai pohjavesille tai muuta haittaa terveydelle tai ympäristölle. Alueella ei saa polttaa eikä sinne saa haudata jätteitä. Hyödyntämiskelpoiset jätteet kuten metalliromu tulee toimittaa hyödynnettäväksi sellaiselle vastaanottajalle, jolla on jäte- ja ympäristönsuojelulain mukaiset edellytykset niiden vastaanottamiseen. Toiminnassa on noudatettava kunnallisia jätehuoltomääräyksiä.
26. Mikäli toiminnassa syntyy vaarallisia jätteitä, tulee ne säilyttää tiiviissä, suljetuissa ja asianmukaisesti merkityissä valuma-altaalla varustetuissa säiliöissä tai ne on sijoitettava vaarallisen jätteen konttiin. Säilytysastian tai -tilan tulee olla lukittuna toiminta-ajan ulkopuolella. Jätteiden laadut tulee ilmetä niiden varastointipakkauksista. Vaaralliset jätteet tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottoipaikkaan viimeistään jokaisen toimintajakson päättyessä. Vaarallista jätettä ei saa laimentaa tai sekoittaa laadultaan erilaiseen jätteeseen. Jätettä siirrettäessä ja luovuttaessa on jätteen haltijan laadittava vaarallisesta jätteestä siirtoasiakirja.
27. Aluetta ei saa käyttää muualta tuotujen ylijäämämaiden varastointi- tai läjitysalueena. Maisemointiin käytettävistä maa-aineksista määrätään lupamääräyksessä 38.
28. Mahdollisimman suuri osa syntyvästä sivukivestä on ohjattava hyötykäyttöön. Sivukiviä varastoitaessa tulee huolehtia siitä, että ne ovat tarvittaessa hyödynnettävissä.
29. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on pidettävä ajantasaisena ympäristönsuojelulain 114 §:n mukaisesti.

Poikkeuksellisia tilanteita koskevat määräykset

30. Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä, on ryhdyttävä välittömästi asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen ja niiden leviämisen estämiseksi ja päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi sekä tapahtuman toistumisen estämiseksi. Merkittävässä häiriötilanteissa on toiminta pysäytettävä välittömästi.

Vuotoina ympäristöön päässeet kemikaalit, polttonesteet tai muut aineet on kerättävä välittömästi talteen. Laitteet tulee saattaa normaaliin toimintakuntoon niin pian kuin se teknisesti on mahdollista. Vuotojen varalta alueella on oltava aina saatavilla riittävästi imeytysmateriaalia ja muita

vuotojen keräämiseksi ja leviämisen estämiseksi tarvittavia asianmukaisia välineitä.

31. Onnettomuustilanteista tulee välittömästi ilmoittaa pelastusviranomaiselle (häätäkeskus) ja ryhtyä toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi. Onnettomuus- ja muista häiriötilanteista tulee tehdä ilmoitus valvontaviranomaiselle. Maaperän pilaantumiseen johtaneista tai pohjaveden pilaantumisriskin aiheuttavista polttoaine- ja öljyvuoodoista tulee lisäksi ilmoittaa Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Toiminnan tarkkailu ja raportointi

32. Luvanhaltijan tulee tarkkailla alueelta johdettavien pintavesien laatua ja määrää. Näytteet tulee ottaa hakemuksen mukaisesti uuden hulevesialtaan poisto-ojasta ja maastossa sijaitsevasta ojasta siten, että otettu näyte on edustava vanhasta louhosaltaasta johtuvien vesien tarkkailuun. Näytteet tulee ottaa aina samoista paikoista ja näytteenottoa paikkojen sijainnit tulee merkitä tarkkailuraporttiin.

Näytteet tulee ottaa kahden ensimmäisen toimintavuoden aikana ylivirtaamakausina keväällä ja syksyllä ja tämän jälkeen vuosittain keväällä ylivirtaamakautena.

Pintavesinäytteistä analysoidaan pH, sameus, väri, kloridi, kiintoaine, sähkönjohtavuus, COD_{Mn}, kokonaistyyppi, kokonaisfosfori ja öljyhiilivetyjakeet (C₁₀-C₄₀, määrittäjärajana 50 µg/l).

Tarkkailua tulee jatkaa vähintään kaksi vuotta toiminnan päättymisen jälkeen, elleivät tulokset anna aiheutta pidentää tarkkailua.

Mittaukset, näytteenotto ja analysointi on tehtävä CEN-, ISO-, SFS- tai sitä vastaavan kansallisen tai kansainvälisesti yleisesti käytössä olevan standardin mukaisesti ja suoritettava valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Tarkkailun tulokset on toimitettava kuukauden sisällä näytteiden ottamisesta valvontaviranomaiselle ja Pirkanmaan ELY-keskukselle.

33. Käyttö-, päästö- tai vaikutustarkkailuja voidaan tarkkailutulosten tai muiden perusteltujen syiden perusteella tarkentaa tai muuttaa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta, lupamääräysten valvottavuutta eivätkä tarkkailun kattavuutta. Valvontaviranomainen voi toiminnan aikana edellyttää mahdollisten haittojen selvittämistä mittauksin ja/tai mallinuksin, mikäli on syytä epäillä toiminnasta aiheutuvan ennakoitua poikkeavaa melua tai muita ympäristövaikutuksia. Perustellusta syytä valvontaviranomainen voi vaatia myös täydentäviä meluntorjuntatoimenpiteitä tai vesiensuojelurakenteita.
34. Luvanhaltijan tulee pitää toiminnasta käyttöpäiväkirjaa, joka on säilytettävä koko ottamisajalta ja esitettävä pyydetessä valvontaviranomaiselle. Havaitut epäkohdat tulee korjata mahdollisimman pian.
35. Luvan haltijan tulee toimittaa vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimittaa valvontaviranomaiselle vuosiraportti, joka sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- tuotantotiedot
- toiminta-ajat (räjäytysajat eriteltyinä) ja mahdollisten lauantaina tapahtuneiden kuormausten ja kuljetusten syyt
- tiedot kemikaali- ja polttoainetoimituksista
- vaarallisten jätteiden toimitukset ja toimituspaikat
- tiedot häiriö- ja onnettomuustilanteista sekä muista poikkeuksellisista tilanteista ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä
- pintavesitarkkailun raportti

36. Kallioainestenottajan on vuosittain tehtävä maa-ainelain 23 a §:n mukainen ilmoitus edellisenä vuonna otetuista maa-aineksista Notto-järjestelmään tai valvontaviranomaiselle maa-ainesasetuksen 10 a §:n mukaisesti.

Maisemointi ja jälkihoito

37. Alueen maisemoinnissa ja jälkihoidossa on noudatettava ympäristöministeriön oppaan ”Maa-ainesten ottaminen. Opas kestävään käyttöön, 2023” ohjeita.

Louhoksen reunat tulee louhia portaittain. Myös porrastetut leikkaukset tulee suojata riittävän korkein kivivallein tai vastaavalla luotettavalla ja pysyvällä rakenteella siten, että tahaton pääsy jyrkänteille estyy. Alueelle ei saa jäädä kaivantoa, josta ei pääsisi vähintään kaltevuudeltaan 1:3 olevaa aluetta/luiskaa pitkin pois kaivannon reunalle. Loivia alueita/luiskia tulee olla riittävästi ja eri puolilla. Mikäli alueita jätetään täyttymään vedellä, on loivien alueiden/luiskien ulotuttava vähintään 3 metrin vesisyvyyteen saakka. Alueelle ei saa jäädä sortumisvaaraa.

38. Alueelle varastoidut pintamaakasat tulee levittää louhoksen pohjalle kasvillisuuden palauttamiseksi. Jälkihoitoon alueelle voi tuoda vain puhtaita maita alueella jo olevan aineksen lisäksi siten, että maita tuodaan vain välttämätön määrä kasvillisuuden ja puuston kasvun varmistamiseksi. Enintään noin puolen metrin paksuinen maakerros on riittävä metsän kasvulle ja alueen sopeuttamiselle ympäröivään luontoon ja maisemaan. Maisemointiin ei saa käyttää maa-aineksia, joiden mukana alueelle voisi päästä vieraslajeja. Muualta tuotavien maamateriaalien alkuperä on selvitettävä ja niistä on pidettävä kirjaa.

39. Alueella ei saa olla sellaisia rakennelmia tai varastokasoja, jotka estävät maisemoinnin ja jälkihoitotöiden toteuttamisen. Ottamistoiminta on järjestettävä siten, että jälkihoitotöitä voidaan tehdä ottamisalueella sitä mukaan, kun ottamistoiminta edistyy alueella.

40. Toiminnan loputtua kaikki alueelle ja sen läheisyyteen pystytetyt rakennelmat on purettava ja kuljetettava pois. Toiminnan loputtua alue tulee siivota kaikesta jätteeksi luokiteltavasta romusta.

41. Toiminnanharjoittajan tulee viimeistään vuosi ennen toiminnan lopettamista esittää suunnitelma toiminnan lopettamiseen liittyvistä ympäristönsuojelu- ja turvallisuustoimista mahdollisten lopettamiseen liittyvien määräysten antamista varten. Suunnitelman tulee sisältää selvitys sivukiven hyödyntämisestä tai loppusijoittamisesta.

42. Ottamistoiminnan päättyessä tai luvan voimassaolon umpeutuessa on luvanhaltijan ilmoitettava ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle

lopputarkastuksen pitämistä varten. Tarkastuksesta pidetään pöytäkirjaa, joka toimitetaan tiedoksi Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

43. Parasta taloudellisesti käyttökelpoista tekniikkaa on hyödynnettävä alueen kaikissa toiminnoissa niin, että päästöt ja ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäisiä ja energiankäyttö mahdollisimman tehokasta. Luvan haltijan on seurattava toimialaansa liittyvän parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja varauduttava soveltuvan parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönottoon.

Ottamisoikeuden siirtäminen toiselle

44. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle toiminnanharjoittajalle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen toiminnanharjoittaja. Samoin konkurssitapauksissa, mikäli pesä jatkaa ottamistoimintaa, tulee siitä tehdä ilmoitus lupaviranomaiselle ja siirtää lupa kuuden (6) kuukauden kuluessa konkurssista toiselle ottajalle.

Vakuus

45. Ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista hakijan on annettava lupamääräysten ja maisemointivelvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi hyväksyttävä vakuus suuruudeltaan 18 000 euroa.

Vakuuden tulee olla voimassa niin kauan, kunnes kallioainesten otto sekä jälkihoitotoimenpiteet ovat suoritettu loppuun. Vakuuden tulee kuitenkin olla voimassa vähintään vuoden luvan voimassa olon päättymisen jälkeen. Mikäli luvan ehtoja ei noudateta, Ylöjärven kaupungilla on oikeus tehdä tai teettää tarvittavat työt luvansaajan kustannuksella.

Vakuutena hyväksytään pankin tai vakuutusyhtiön omavelkainen takaus tai pankkitalletus. Vakuutta voidaan tarkistaa maisemointitöiden etenemisen mukaan valvontaviranomaisen tarkastusten perusteella. Lupaviranomainen voi myös erityisestä syystä määrätä lisävakuuden asettamisesta, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä lupamääräyksissä tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamiseksi. Vakuuden suuruuden muuttamisesta tehdään tarvittaessa erillinen päätös. Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikkien luvan ja sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuus voidaan vapauttaa vasta lupaviranomaisen päätöksellä.

Toiminnan aloittaminen ennen päätöksen lainvoimaisuutta

46. Toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen. Luvansaajan on ennen toiminnan aloittamista ilman lainvoimaista päätöstä asetettava 10 000 euron suuruinen vakuus Ylöjärven kaupungille ympäristön saattamiseksi ennalleen tai mahdollisten vahinkojen korjaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta. Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää lupapäätöksen toimeenpanon.

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan tässä laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 3 §:n 2 momentin mukaan alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Ympäristönsuojelulain 11 §:n 2 momentin kohdan 4 mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus. Ympäristönsuojelu-lain 12 §:n mukaan alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Maa-aineslain 3 §:n 3 momentin mukaan maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeellä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten. Maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan maa-ainesten ottaminen on suunniteltava niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja maa-aineseesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksitoista vuodeksi, ja kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi, jos se hankkeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin ainesten ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Erityisenä syynä voidaan pitää myös sitä, että ottaminen kohdistuu voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle.

Toiminta täyttää valtioneuvoston asetuksen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) vaatimukset. Toiminnalla on ollut ympäristölupa ennen 16.9.2010.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Ylöjärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että suunnitelmien ja lupamääräysten mukaisesta ottamisesta ei ennalta arvioiden aiheudu maa-aineslain 3 §:ssä tarkoitettua kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista,

huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen vedenlaadun tai antoisuuden vaarantumista. Kyseessä on jo aiemmin ottamistoiminnan piirissä ollut alue. Lupamääräykset huomioon ottaen, ottamisen ei katsota aiheuttavan sellaista seurausta, joka on maa-ainelain 3 §:n mukaisesti kielletty. Lupamääräykset eivät ole luvansajalle kohtuuttomia hankkeen laajuus, riskitaso ja hankkeesta saatava hyöty huomioon otettuna.

Toiminnan kaavanmukaisuuden selvittämistä varten on pyydetty lausunto kaupungin kaavoitukselta. Toiminta ei ole ristiriidassa alueen kaavan kanssa eikä vaikeuta alueen muuta käyttöä.

Toimittaessa hakemuksen ja tässä luvassa annettujen määräysten mukaisesti toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät, sillä toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti toiminta ei aiheuta terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä kohtuutonta rasitusta naapureille toiminnan sijainti huomioiden. Luvassa on annettu määräyksiä, joiden voidaan katsoa vähentävän toiminnasta mahdollisesti aiheutuvia haittoja.

Annetut lupamääräykset huomioiden toiminta edustaa parasta käyttökelpoista tekniikkaa sekä ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä päästöjen rajoittamisessa.

Jos ainesten ottaminen alentaa viereisen tai lähistöllä sijaitsevan kiinteistön arvoa tai aiheuttaa muuta sellaista vahinkoa tai haittaa kiinteistön käyttämiselle, mitä ei ole pidettävä vähäisenä, on kiinteistön omistajalla ja haltijalla oikeus saada ainesten ottajalta täysi korvaus haitasta, joka ainesten ottamisesta hänelle aiheutuu. Korvausta on vaadittava viiden vuoden kuluessa vahingon tai haitan aiheutumisesta. Jollei korvauksesta sovita, kysymys oikeudesta korvaukseen ratkaistaan ja korvaus määrätään kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annettua lakia noudattaen toimituksessa, jota haetaan Maanmittauslaitokselta. (MAL 9 §)

Toiminta katsotaan voitavan aloittaa muutoksenhausta huolimatta.

Huomioitavaa kuitenkin on, että vaikka ennalta arvioiden toiminnalla ei ole haitallisia vaikutuksia, luvan haltija on vastuullinen aiheuttamistaan haitoista ja rikkomuksista. Luvan haltijan edellytetään menettelevän riittävällä huolellisuudella ja varovaisuudella ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Maa-ainelain 11 §:n mukaan ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta. Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta 6 §:n mukaan lupapäätöksessä tulee antaa myös tarvittavat määräykset

ottamistoiminnan ja sen vaikutusten tarkkailusta sekä muista valvonnan kannalta tarpeellisista toimenpiteistä, jos seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Lupamääräys 1. Maa-aineslupa on myönnetty lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaiselle alueelle ja massamäärälle.

Lupamääräys 2. Lupa maa-ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi hakemuksen ja MAL 10.1 §:n mukaisesti. (MAL 10 §)

Lupamääräys 3. Määräyksessä on syvin mahdollinen ottotaso.

Lupamääräys 4. Toiminnanharjoittajalla on oltava vastuuhenkilö, jonka on tunnettava toiminta ja sitä koskevat säännökset ja määräykset. Vastuuhenkilön nimeäminen on välttämätöntä myös muiden luvassa määrättyjen toimien toteuttamisen varmistamiseksi sekä tiedonvälityksen varmistamiseksi luvanhaltijan, mahdollisten urakoitsijoiden ja viranomaisen välillä. (MAL 11 §, YSL 8 §)

Lupamääräykset 5-7, 10 ja 11. Merkinnöistä, suojaamisesta ja varoitustoimista sekä rakenteiden kunnossapidosta on määrätty turvallisuussyistä sekä valvonnan mahdollistamiseksi. Suunnitelma-alueen ja ottoalueen merkitsemisellä maastoon sekä korkeustason merkinnöillä varmistetaan, että ottaminen tapahtuu ottamissuunnitelman mukaisesti. Putoamisvaaran poistaminen jyrkänteiden kohdalla edellyttää tukevaa ja riittävän korkeaa aita- tai vallirakennetta, jonka tulee estää tahaton pääsy vaarallisille alueille. Lippusiimaa, pintamaakasaa tai vastaavaa rakennetta ei katsota riittäväksi esteeksi vaarallisten jyrkänteiden suojaamisen osalta. (MAL 11 §, MAA 7 §, YSL 52 §)

Lupamääräys 8 tukitoiminta-alueesta on annettu toiminnasta aiheutuvien, haitallisten pohja- ja pintavesivaikutusten ehkäisemiseksi sekä kemikaalien ja vaarallisten jätteen käsittelystä aiheutuvien maaperän ja pohjaveden pilaantumisen riskien ehkäisemiseksi. (MAL 11 §, YSL 52 §)

Lupamääräys 9. Aloitustarkastuksella varmistetaan, että maa-ainesasetuksen 7 §:n 1 momentin velvoitteet on täytetty.

Lupamääräykset 12-13 on annettu meluhaitan ennalta ehkäisemiseksi lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Ympäristönsuojelulain mukaan toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön mahdollisimman vähäisiksi. Lupahakemusvaiheessa toiminnasta aiheutuvia melutasoja on selvitetty mallintamalla. Meluselvityksen mukaan melutaso lähimmillä häiriintyvillä kohteilla jää alle melutason ohjearvojen. Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. (YSL 7, 8, 52 §, VNa 800/2010 7 ja 13 §)

Lupamääräykset 14-15 pölyhaittojen ehkäisystä on annettu ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Työmenetelmät ja laitteiden ominaisuudet vaikuttavat merkittävästi päästöjen ja siten myös ympäristöhaittojen määrään. Pölyntorjuntakemikaalien käytöstä on määrätty pohja- ja pintavesien suojelemiseksi. Määräyksillä vähennetään ilmaan syntyviä päästöjä ja ehkäistään ympäristöhaittoja. Tarvittaessa mittauksin voidaan varmistaa, ettei hengitettävien pienhiukkasten määrä ylitä valtioneuvoston asetuksessa ilmanlaadusta (79/2017) annettuja raja-arvoja lähimpien asuin- tai vapaa-ajan kiinteistöjen piha-alueilla. (MAL 11 §, VNa 79/2017, YSL 52 §)

Lupamääräys 16 tärinästä on annettu lähimmille häiriintyvälle kohteille mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. (YSL 52 §)

Lupamääräys 17 on annettu Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastualueen lausuntoon vastaamiseksi. (YSL 83 §)

Lupamääräys 18 toiminta-ajan rajauksesta on annettu asutuksella ja ympäristölle koituvien haittojen minimoimiseksi sekä valvonnan mahdollistamiseksi. Toiminta-aikaa koskevat rajoitukset on asetettu vähentämään lähialueen asukkaille mahdollisesti hoituvaa haittaa. Toiminta-ajoissa on huomioitu muiden alueen toimijoiden lupien toiminta-ajat. Lupamääräyksessä on mahdollistettu kuormaukset ja kuljetukset välttämättömissä tilanteissa lauantaisin, rajoittaen kuitenkin toimintapäivien vuosittaista lukumäärää ja toiminta-aikaa. (MAL 11 §, VN 800/2010, YSL 52 §)

Lupamääräykset 19-24 maaperän sekä pohja- ja pintavesien suojelusta on annettu toiminnasta aiheutuvien haitallisten pohja- ja pintavesivaikutuksen ehkäisemiseksi sekä kemikaalien ja vaarallisten jätteiden käsittelystä aiheutuvien maaperän tai pinta- ja pohjavesien pilaantumisen riskien ehkäisemiseksi. Hule- ja kuivatusvesistä voi aiheutua mm. maaston ja uomien vettymistä sekä haitta-ainepitoisuuksien nousua pohja- ja pintavesissä. Määräys on annettu toiminnasta aiheutuvien ympäristöriskien vähentämiseksi. Luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on huolehdittava maaperään ja pohjaveteen kohdistuvien päästöjen ehkäisemiseksi toteutettujen toimien, kuten rakenteiden säännöllisestä ylläpidosta, huollosta ja tarkastuksista. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 16, 17, 52 ja 66 §)

Lupamääräykset 25-29. Jätehuoltoa koskevien määräysten tarkoituksena on ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa haittaa terveydelle ja ympäristölle. Määräyksillä rajoitetaan hankkeesta aiheutuvia ympäristöhaittoja. Luvanhaltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. (MAL 5a ja 11 §, YSL 114 §)

Lupamääräyksillä 30 ja 31 varmistetaan ensitorjunta sekä tiedonkulku viranomaiselle onnettomuus- tai häiriötilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa. Pirkanmaan ELY-keskus on toimivaltainen viranomaisen pilaantuneen maaperän puhdistamisen osalta. (MAL 11 §, YSL 14, 15, 123 ja 134 §)

Lupamääräys 32. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja riskeistä sekä niiden hallinnasta ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Määräys on annettu valvonnallisista syistä. Määräys on annettu näytteenoton, näytteiden analysoinnin ja tulosten laadun varmentamiseksi. Tulosten luotettavuuden varmistamiseksi mittaajalla/näytteenottajalla on oltava riittävä osaaminen mittausten tekemiseen ja saatujen tulosten käsittelemiseen. (YSL 7, 49 ja 52 §)

Lupamääräys 33 Määräyksen nojalla valvontaviranomaiselle on annettu oikeus tehdä tarkkailuun tarkennuksia tai muutoksia perustellusta syystä, esimerkiksi tarkkailutulosten perusteella. Tarveharkinta voi perustua myös toiminnassa tapahtuviin muutoksiin, joilla voi olla vaikutusta ympäristövaikutuksiin kuten meluun, tai toiminnasta tullessiin valituksiin tai muihin palautteisiin. (YSL 52 ja 62 §)

Lupamääräykset 34-36. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava maa-ainesten oton tilanteen tietojen kirjaamisesta sekä maaperään ja pohjaveteen kohdistuvien päästöjen ehkäisemiseksi toteutettujen toimien, kuten rakenteiden säännöllisestä ylläpidosta, huollosta ja tarkastuksista. Jatkuvalle seurannalle varmistetaan lupaehtojen noudattaminen ja ehkäistään toimintaan liittyviä riskejä. Työmaapäiväkirjaa edellytetään pidettäväksi, jotta valvontaviranomainen voi tarvittaessa saada ajantasaista tietoa laitoksen toiminnasta ja mahdollisista poikkeustilanteista. Raportointia ja kirjanpitoa koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan toteuttamiseksi. Ilmoitus otetun maa-aineksen määrästä ja laadusta on tehtävä vuosittain. (MAL 11 ja 23a §, MAA 6 §, YSL 8, 9, 52 §).

Lupamääräykset 37-42. Määräyksillä on tarkennettu ottamisalueen jälkihoitoa ja maisemointia koskevaa suunnitelmaa. Luvanhaltijan tulee huolehtia, ettei toiminnan lopettamisen jälkeen alueesta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, yleisen turvallisuuden heikentymistä, roskaantumista, viihtyisyyden vähentymistä tai muuta yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Lupamääräyksillä varmistetaan, ettei maa-ainesten ottopaikasta muodostu maankaatopaikkaa. Maa-ainesten ottamisen päättyessä tai luvan voimassaoloajan kuluttua umpeen, tulee alueella toimittaa lopputarkastus. (MAL 11 §, MAA 7 ja 8 §)

Lupamääräys 43. Toiminnanharjoittajan on ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi huolehdittava ja varmistuttava siitä, että toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittyminen voi mahdollistaa päästöjen ja niiden vaikutusten olennaisen vähentämisen ilman kohtuuttomia kustannuksia. (YSL 8, 20 ja 53 §)

Lupamääräys 44. Tieto toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on tarpeen valvonnan kannalta. Maa-ainesten otto-oikeuden siirron yhteydessä on välttämätöntä varmistaa lupaveloitteiden noudattaminen ja riittävän vakuuden voimassaolo. (MAL 11, 12, 13a ja 16a §)

Lupamääräys 45. Toiminnanharjoittajalta edellytetään vakuutta luvassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamiseksi. Vakuutta voidaan tarvittaessa muuttaa luvan voimassaolon aikana. Vakuuden on oltava voimassa ennen toiminnan aloittamista. Vakuuden suuruus on laskettu Ylöjärven maa-ainestaksaan perustuen. (MAL 12 §, MAA 6 ja 8 §)

Lupamääräys 46. Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta sallitaan, koska alueella on jo aiemminkin ollut toimintaa. Alueella on voimassa oleva ympäristölupa, jonka tämä päätös lainvoimaiseksi tultuaan korvaa. Lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että ainesten ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. (MAL 21 §, YSL 199 §)

Lausuntojen ja muistutusten/mielipiteiden huomioon ottaminen

Ympäristöterveys Pirtevan lausunto on soveltuvin osin huomioitu lupamääräyksin 12–15 ja 43.

Ylöjärven kaupungin kaavoituksen lausunto on soveltuvin osin huomioitu lupamääräyksin 12, 13, 32, 33, 35 ja 37–40.

Pirkanmaan ELY-keskuksen Y-vastuualueen lausunto on soveltuvin osin huomioitu lupamääräyksin 5, 8, 10–15, 18, 21–23, 27, 30, 31 ja 37–40.

Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastuualueen lausunto on soveltuvin osin huomioitu lupamääräyksin 14, 17 ja 24.

Muistutukset on huomioitu soveltuvin osin lupamääräyksin 12–15, 17, 18, 20, 24, 32, 33, 37–43 ja päätöksen yleisissä perusteluissa.

Lupamääräyksen ja valtioneuvoston asetuksen suhde

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, asetusta on luvan estämättä noudatettava (YSL 70 §)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisen aloittamisoikeuden myöntämisestä osana ympäristölupaa peritään 170 €.

Maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisen hakemuksen yhteiskäsittelystä peritään maksuna maa-aineslain mukaisen lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamista koskeva maksu ja lisäksi ympäristönsuojelulain mukaisen hakemuksen käsittelyn osuutena 50 % toiminnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesta maksusta. Lisäksi veloitetaan hakemuksesta kuuluttamisesta lehti-ilmoituksella todelliset ilmoituskulut.

Näin ollen lupapäätöksen maksuksi muodostuu $170 \text{ €} + 420 \text{ €} + (0,02 \text{ €/m}^3 \times 100\,000 \text{ m}^3) + (0,5 \times 2705 \text{ €}) + 180 \text{ €} + 216 \text{ €} = 4338,50 \text{ €}$

Maksut on määrätty 1.1.2020 voimaan tulleen maa-ainestaksan (Ylöjärven kaupungin ympäristölautakunta 18.9.2019 § 134) ja 1.1.2023 voimaan tulleen ympäristönsuojeluviranomaisen taksan (Ylöjärven kaupungin ympäristölautakunta 24.8.2022 § 108) mukaan.

Maksu ottamissuunnitelman tarkastamisesta on 420 € ja lisäksi hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainemäärän tilavuuden mukaan $0,02 \text{ €/m}^3$. Kivenlouhinnan tai murskaamon ympäristöluvan käsittelymaksu on 2705 €, josta maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyssä peritään 50 % eli 1352,50 €. Lisäksi veloitetaan hakemuksesta kuuluttamisesta lehti-ilmoituksella yhteensä 396 €.

Ottamistoiminnan valvontamaksu peritään vuosittain kunakin vuonna määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaisesti (MAL 23 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen, mikäli hakija asettaa lupamääräyksen 46 mukaisen 10000 euron vakuuden ja lupamääräyksen 9 mukainen alkutarkastus on pidetty.

Toiminta voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi ja kun lupamääräyksessä 45 edellytetty 15 000 euron vakuus on asetettu ja lupamääräyksen 9 mukainen alkutarkastus on pidetty.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 4, 4 a, 7, 23 1, 3–7, 10–16, 19–21, 23, 23a §
Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6-8, 11, 12, 14, 15-17, 20, 22, 27, 34, 39, 42-44, 48, 49, 52, 53, 58, 62, 66, 70, 83-87, 94, 133, 134, 135, 156, 170, 190, 191, 199 ja 202 §
Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986)
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4, 11-15 §
Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 145 §
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1–4, 6–9 §
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (379/2008) 1–4, 8 §
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvioista (993/1992)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)
Vieraslajilaki (1709/2015) 3–5 ja 11 §:t

Muut sovelletut ohjeet

Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30. Maa-ainesten ottaminen. Opas ainesten kestävään käyttöön. Ympäristöministeriö 2023.

Päätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja lupapäätös julkaistaan Ylöjärven kaupungin Internet-sivuilla osoitteessa www.ylojarvi.fi.

Päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon seitsemäntenä päivänä tiedoksiannosta.

Päätös lähetetään hakijalle.

Päätös lähetetään Ylöjärven kaupungin kaavoitukselle, Pirkanmaan ELY-keskuksen Y- ja L-vastuualueille, terveys- ja ympäristöterveysviranomaiselle (Ympäristöterveys Pirteva) sekä päätöstä erikseen pyytäneille.

Tiedote päätöksestä lähetetään naapurikiinteistöille ja muille vaikutusalueen kiinteistöille sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai esittäneet mielipiteen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet.

Muutoksenhaku

Päätökseen voi hakea muutosta valittamalla siitä Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusosoitus liitetään päätökseen.

Päätös:

Esittelijä teki kokouksessa päätösehdotukseen seuraavat muutokset; kohta 45. vakuus on 15 000 euroa, kohta 14. lause ”suolan ja muiden pohjavedelle tai maaperälle haitallisten aineiden käyttö pölynsidonnassa on kielletty” muutetaan muotoon ”Pölynsidonnassa tulee suosia pelkkää vesikastelua”.

Hyväksyttiin näillä muutoksilla.

